

Huoltajan muistilista

Hakeutumisvelvoite

Jokaisella oppivelvollisella on hakeutumisvelvoite. Tämä tarkoittaa, että nuoren, joka on oppivelvollinen, on hakeuduttava ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä toisen asteen koulutukseen, valmentavaan koulutukseen tai muuhun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaan koulutukseen. Oppivelvollinen voi hakeutua koulutukseen yhteishaun tai jatkuvan haun kautta. Yhteishaku on perusopetuksen päättävän päähakuväylä.

Huoltajan kuuleminen Kuopiossa

Huoltajaa tulee kuulla nuoren hakeutuessa koulutukseen. Peruskoulut voivat järjestää huoltajan kuulemisen päättämällään tavalla.

Huoltajan kuuleminen tapahtuu Kuopiossa Wilma-lomakkeella. Lomake löytyy selaimella huoltajan profiilista kohdasta <https://kuopio.inschool.fi/> > Lomakkeet > **Haku perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin, huoltajan kuuleminen.**

Lomakkeella huoltaja ilmoittaa yhdessä oppilaan kanssa seuraavat asiat:

1. Tekeekö oppilas yhteishaun kotona vai koulussa (rasti ruutuun).
2. Oppilaan hakukohteet 1 - 7 (kirjoitetaan lomakkeeseen ja mahdollinen pääsykoe rastitetaan).
3. Mahdollinen hakeminen harkintaan perustavassa valinnassa (rasti ruutuun).
4. Mahdollinen hakeminen vaativana erityisenä tukena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen (rasti ruutuun).

Lomake tulee täyttää ennen yhteishaun alkua viimeistään 16.2.2024.

Jos oppilas ilmoittaa huoltajan sähköpostiosoitteen yhteishaun hakemuksella, huoltaja saa sähköpostiinsa tiedon hakijan hakemuksesta. Peruskoulun opinto-ohjaajalla on mahdollisuus nähdä ja tarkistaa hakijan yhteishaun hakutoiveet opiskelijavalintarekisteristä. Opinto-ohjaaja voi kertoa hakijan hakutoiveet vanhemmille, jos he niitä tiedustelevat.

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaussa hakija voi hakea yhdellä hakulomakkeella yhtenä hakuaikana *ammattillisiin perustutkintoihin, lukioihin, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään ammatilliseen koulutukseen, TUVVA-koulutukseen, TELMA-koulutukseen tai kansanopistojen oppivelvolliselle tarkoitettuihin vapaan sivistystyön linjoille.*

Yhteishaussa mukana olevat koulutukset

Yhteishaussa mukana olevat koulutukset löytyvät Opintopolku.fi:stä. Ennen hakua hakulomakkeen täyttämistä voi harjoitella Opintopolusta löytyvällä yhteishaun demolomakkeella. **Demo on käytössä 16.2.2024 klo 15 asti.**

Harkintaan perustuva valinta

Hakijalla voi olla jokin erityinen henkilökohtainen syy, jonka vuoksi hän hakee harkintaan perustuvassa valinnassa (oppimisvaikeudet, sosiaaliset syyt tai riittämätön tutkintokielen

kielitaito) ammatilliseen koulutukseen. Kaikki perustelut ja todistukset on lähetettävä hakuajaksi kaikkiin niihin oppilaitoksiin, joihin hän hakee harkintaan perustuvan valinnan menettelyllä.

Jos hakija on opiskellut sekä äidinkielen että matematiikan oppimäärän yksilöllistettynä, hän hakee automaattisesti harkinnanvaraisessa valinnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että koulutuksen järjestäjä arvioi erikseen hakijan koulutustarpeen ja edellytykset suoriutua opinnoista, eikä hakijalle lasketa valintapisteitä.

[Lue lisää harkintaan perustuvasta valinnasta.](#)

Hakeminen käytännössä

Yhteishaun hakulomake täytetään osoitteessa Opintopolku.fi. Hakuajaksi on **20.2.–19.3.2024**. Hakuajaksi päättyy viimeisenä hakupäivänä kello 15.

Hakija voi hakea yhteishaussa 1–7 hakutoiveeseen. Hänen tulee asettaa hakulomakkeella hakutoiveet mieluisuusjärjestykseen. Järjestys kannattaa miettiä tarkkaan, sillä hakija valitaan ylimpään hakutoiveeseen, johon hänen valintamenestyksensä riittää. Alemmat hakutoiveet peruuntuvat automaattisesti, eikä hakija voi enää tulla valituksi niihin.

Hakulomakkeen täyttäminen

Hakija täyttää hakulomakkeen omilla yhteystiedoillaan. Lomakkeelta näkee, kun kaikki tarvittavat tiedot on syötetty, jonka jälkeen hakemuksen lähettäminen on mahdollista. Hakijan ei tarvitse täyttää arvosanoja hakemukselle, koska ne saadaan suoraan oppilaitoksesta. Hakulomakkeen tiedot tallennetaan opiskelijavalintarekisteriin.

Hakijan sähköposti on pakollinen tieto. Lisäksi hakija voi ilmoittaa huoltajan (1–2 huoltajaa) nimen, puhelinnumeron ja sähköpostin. Hakija saa hakemuksen perillemenosta viestin sähköpostiinsa. Huoltaja saa huollettavan hakemuksen perillemenosta sähköpostiviestin, jos hakija on antanut hakulomakkeella huoltajan sähköpostiosoitteen.

Hakijalta voidaan pyytää hakulomakkeen lisäksi liitteitä, jos hän hakee harkinnanvaraisessa valinnassa tai erityisoppilaitokseen. Ohjeet liitteiden toimittamiseen kerrotaan hakulomakkeella sekä hakijalle ja huoltajalle lähetettävässä sähköpostiviestissä. Hakiessa musiikkialan koulutukseen tai kansanopistojen opistovuosikoulutukseen, hakijaa pyydetään tarkistamaan hakulomakkeella olevasta linkistä, jos hänen tulee lähettää oppilaitokseen liitteitä hakulomakkeen lähettämisen lisäksi.

Hakutoiveiden muuttaminen

Hakutoiveita ja hakutoivejärjestystä voi muuttaa vain hakuajaksi. Hakija voi tehdä muutoksia hakutoiveisiinsa muokkauslinkin kautta, jonka hän saa sähköpostiinsa hakemuksen vahvistusviestin mukana. Jos hakija tekee muutoksia, muutoksista lähtee aina viesti myös huoltajan sähköpostiin. Huoltaja ei voi muuttaa hakijan hakutoiveita. Hakija voi tehdä hakutoivemuutoksen hakuajaksi myös kirjallisesti Opetushallituksen neuvontapalveluun tai vahvasti tunnistautumalla Oma Opintopolku -palvelussa.

[Lue lisää hakulomakkeesta ja hakutoivemuutoksista.](#)

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

Oppilaitokset voivat järjestää pääsy- ja soveltuvuuskokeita. Hakija saa erikseen kutsun kokeeseen. Jos hakijalla on useita saman alan hakutoiveita, hän saa kutsun vain ylimpään

hakutoiveeseen, jonka tulos käy kaikkiin hakutoiveisiin. Tietyissä poikkeustapauksissa (esim. kulttuurialan koulutukset) hakija kutsutaan erikseen pääsykokeeseen jokaiseen hakutoiveeseen. Jos hakija ei osallistu kokeeseen, hän ei voi tulla hyväksytyksi kyseiseen koulutukseen. Tietyissä koulutuksissa, joissa on terveydentilavaatimuksia, hakija voidaan jättää valitsematta koulutukseen, jos hän saa 0 pistettä kokeesta.

Opiskelijavalinnat

Valtakunnalliset valintaperusteet käytössä

Opiskelijat valitaan ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen opetus- ja kulttuuriministeriön päättämien valtakunnallisten valintaperusteiden mukaan.

[Lue lisää valintaperusteista ja pääsykokeista.](#)

Oppilaitokset päättävät omista valintaperusteistaan erityisoppilaitosten koulutuksissa, TUVA-koulutuksissa ja opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksissa. Lisää tietoa valintaperusteista löytyy koulutusten tiedoista Opintopolussa ja oppilaitosten omilta nettisivuilta.

Terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa

Koulutusvalintaa pohdittaessa on mietittävä myös hakijan terveydentilaa. Lähtökohtana on, että terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

Hakijalta voidaan kysyä hakulomakkeella, onko hänellä terveydellisiä seikkoja, joilla voi olla vaikutusta opiskelijavalintaan. Oppilaitos voi pyytää tarvittaessa hakijalta lisätietoja. Koulun opinto-ohjaaja ja terveydenhoitaja voivat auttaa terveydentilapohdinnoissa.

[Lue lisää terveydentilavaatimuksista.](#)

Opiskelijavalinnasta ilmoittaminen

Oppilaitokset päättävät opiskelijavalinnasta ja ilmoittavat valintojen tulokset hakijoille aikaisintaan **13.6.2024**.

Opetushallitus lähettää kaikille hakijoille sähköpostitse ilmoituksen opiskelijavalinnan tuloksista. Ilman opiskelupaikkaa jääneet hakijat saavat tuloskirjeessä lisäohjeistusta jatkoa varten.

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Opiskelijan tulee mahdollisimman pian tuloksen saatuaan ottaa opiskelupaikka vastaan, mutta viimeistään **27.6.2024**. Hyväksytty hakija saa sähköpostiinsa linkin, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan. Oppilaitokset voivat edelleen edellyttää, että hyväksytty hakija ilmoittaa paikan vastaanottamisesta lisäksi oppilaitokseen (oppilaitoksen ohjeistamalla tavalla).

Hyväksyminen varasijalta

Jos hakija on varasijalla, hän voi tulla hyväksytyksi vapautuvalle opiskelupaikalle. Varasijalta hyväksyminen tapahtuu automaattisesti sitä mukaa kun paikkoja vapautuu. Hakija voi tulla hyväksytyksi varasijalta 16.8.2024 asti.

Opiskelupaikan vastaanottaminen ei vaikuta varasijoihin. Vaikka hakija on ottanut opiskelupaikan vastaan, hän on edelleen varasijalla mahdollisille ylemmille hakutoiveille. Jos hakija vastaanottaa varasijalta paikan, hänen pitää perua aiemmin vastaanottamansa paikka.

Ilman opiskelupaikkaa yhteishaun jälkeen

Jatkuvat haut

Oppilaitokset järjestävät omia jatkuvia hakuja sekä vapaaksi jääneille että vapautuville opiskelupaikoille. Jatkuvissa hauissa oppilaitokset päättävät hakuajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista.

[Lue lisää jatkuvista hauista.](#)

Oppivelvollisen ohjausvastuu

Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, perusopetuksen järjestäjä on velvollinen antamaan ohjeistusta myös kevätlukukauden päätyttyä. Jos oppivelvollinen nuori vielä kesän jälkeen on ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää aloittamansa opinnot, ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy peruskoulun tai koulutuksen järjestäjän ilmoituksen perusteella nuoren asuinkunnalle.

Lisätietoja

Tietoja koulutustarjonnasta ja koulutukseen hakeutumisesta saa

- peruskoulujen opinto-ohjaajilta
- lukioista ja ammatillisista oppilaitoksista sekä kansanopistoista
- Opintopolun hakeutumiseen liittyvistä osioista ja koulutustarjontaosioista.

Opintopolun hakuneuvonta

Puhelinneuvonta on suljettu heinäkuusta 2023 alkaen ja avataan helmikuussa 2024. Kysymyksiä voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen neuvonta@opintopolku.fi